

Broj:

Podgorica, 29. decembar 2023. godine

VLADA CRNE GORE
GENERALNOM SEKRETARIJATU

Povodom amandmana koji su na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Amer Smailović, mr Ervin Ibrahimović, Damir Gutić, Kenana Strujić – Harbić, Mirsad Nurković i Admir Adrović, Ministarstvo rada i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Amandmanom se predlaže da se u članu 1 Predloga zakona poslije stava 3 doda novi stav koji glasi:

„Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 40 godina staža osiguranja, od čega 20 godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž računa sa uvećanim trajanjem, bez obzira na godine života.“

U obrazloženju ovog amandmana predлагаči, između ostalog, navode da se predloženim rješenjem definije brisanje kumulativnog uslova starosti za zaposlene koji rade na poslovima na kojima se staž računa sa uvećanim trajanjem, a nijesu iz sektora metaloprerađivačke i rudarske industrije, te da se radi uglavnom o službenicima policije, vojske, službe zaštite i spašavanja, ali i nekih drugih poslova za koje je procijenjeno da se zbog prirode posla i otežanih uslova rada, staž treba računati sa uvećanim trajanjem.

U vezi navedenog ističemo sljedeće:

Članom 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, predložena je izmjena člana 17 važećeg zakona u dijelu kojim se predlaže da pravo na starosnu penziju osiguranik stiče kada navrši 40 godina staža osiguranja koji se računa u efektivnom trajanju, bez obzira na godine života. Dakle, navedenim Predlogom zakona već su predloženi povoljniji uslovi za sticanje prava na starosnu penziju za sve kategorije osiguranika.

Navedenim predlogom žele se predvidjeti još povoljniji uslovi za ostvarivanje prava na starosnu penziju za određenu kategoriju osiguranika, tj. za lica koja su radila na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u odnosu na ostale osiguranike što ne bi bilo u skladu sa osnovnim principima penzijskog i invalidskog osiguranja.

Podsjećamo da staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani staž) predstavlja institut kojim se postiže snižavanje starosne granice kako bi određeni osiguranici ranije stekli pravo na starosnu penziju, te da kao takav postoji u Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji propisuje da se osiguranicima koji rade na naročito teškim, opasnim i za zdravlje štetnim radnim mjestima, odnosno poslovima, kao i osiguranicima koji rade na radnim mjestima, odnosno poslovima na kojima poslije navršenja određenih godina života ne

mogu uspješno obavljati svoju profesionalnu djelatnost, staž osiguranja u efektivnom trajanju računa sa uvećanim trajanjem, pod uslovima utvrđenim zakonom.

Dakle, ako imamo u vidu da se zaposlenima na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, pored toga što se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, zavisno od vremena provedenog na radu na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa na taj način, pravo na starosnu penziju već ostvaruju sa nižim godinama života od onih koje su propisane za ostale osiguranike.

Napominjemo da je osnovni princip na kojem se temelji sistem penzijskog i invalidskog osiguranja da prava iz ovog osiguranja zavise od dužine ulaganja i visine osnovice na koju je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Za sve osiguranike doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje plaća se po istoj stopi.

Propisivanjem još povoljnijih uslova za sticanje prava na starosnu penziju za određene kategorije osiguranika, od onih koji su već zakonom propisani, vršila bi se redistribucija sredstava od osiguranika koji po opštim uslovima ostvaruju pravo na penziju ka onim koji to pravo ostvaruju pod povoljnijim uslovima.

Otuda bi prihvatanje predložene izmjene zakona dovelo do narušavanja principa ravnopravnosti, povećanja broja korisnika, kao i povećanja sredstava za finansiranje penzijskog sistema, što bi uticalo na stabilnost i održivost budžetskog finansiranja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Imajući u vidu navedeno, kao i da predlagači u obrazloženju predmetnog amandmana nijesu naveli procjenu broja lica koja bi po ovom osnovu mogla da ostvare pravo na starosnu penziju, kao ni fiskalnog uticaja na budžet države, koji će svakako biti znatan, mišljenja smo da ne treba prihvatiti navedeni amandman poslanika Amera Smailović, mr Ervina Ibrahimović, Damira Gutić, Kenane Strujić – Harbić, Mirsada Nurković i Admiru Adrović na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

MINISTARKA
Naida Nišić